

Nyhetsbrev

Nr.4, maj, 2014

UR INNEHÅLLET:

- Positiv resumé vid årsmötet
- EU, kommunikation och entreprenörer
- Applied Nano Surfaces blev Årets Nanoföretag 2014
- Nanomedicin och östersjösamarbete
- Vanligt missförstånd om nano i kosmetika
- Glo årtiondets cleantech-företag
- Smarta elektroniksystem och grafen blir nya SIO
- Skånskt team analyserar risker med nanopartiklar
- På gång i föreningen
- Kalender

[WEBBSIDA](#)

[SKICKA VIDARE](#)

[AVPRENUMERERA](#)

SHARE TO

NYHETER

Positiv resumé vid årsmötet

På SwedNanoTechs årsmöte den 14 maj redogjorde **Asalie Hartmanis** för de viktigaste händelserna under 2014.

- 2013 var ett händelserikt år för oss, säger **Asalie Hartmanis**, VD på **SwedNanoTech**. Vi arrangerade flera möten, ökade vår närvaro i sociala medier och utökade vårt nätverk.

Bland annat har SwedNanoTech lett arbetet med att ta fram en *forsknings- och innovationsagenda*, **Nanoteknik för en hållbar samhällsutveckling**, i nära samarbete med ett flertal stora aktörer inom svensk nanoteknologi.

Föreningen initierade även ett samarbete med **Folkuniversitetet i Stockholm** vilket resulterade i sex kunskapsspridande föreläsningar om nanoteknik, hösten 2013 och våren 2014.

I maj arrangerades **NanoForum 2013** i Stockholm, ett möte som lockade över hundra deltagare. Det var även första gången priset **Årets Nanoföretag** delades ut.

Föreningen har även syns på arbetsmarknadsdagen **FARAD** i **Lund**, varit medarrangörer för en workshop i **Norrköping** tillsammans med **Visualiseringscenter C** samt arrangerat en inspirationsföreläsning för studenter i samarbete med **AkzoNobel**.

SwedNanoTech deltog även i referensgrupp för regeringsutredningen *Säker utveckling! - Nationell handlingsplan för säker användning och hantering av nanomaterial*, en utredning som pågick under 2012 och 2013. Föreningen deltog med en presentation under **Almedalsveckan** tillsammans med utredningen.

Det skedde inga förändringar gällande styrelsen eller medlems-/serviceavgifter. Årsmötet beviljade styrelsen och VD ansvarsfrihet för 2013.

[Till hela verksamhetsberättelsen för 2013 \(pdf\)](#)

EU, kommunikation och entreprenörer

Den 15 maj höll SwedNanoTech sin årliga konferens NanoForum. Temat var *nanosäkerhet och innovation* och konferensen lockade ett hundratal besökare från företag, universitet och institut.

Under dagen pratade **Henrik Laursen** från **EU-Kommisionen** om kemikalierregelverket **REACH**, **Antje Grobe** om allmänhetens uppfattningar och attityder kring nanoteknik, **Caroline Kranz** om vikten av transparens när det kommuniceras om nanoteknik inom kemikalieföretaget **BASF** och

NanoForum.
Stockholm | 15/05 | 2014

Priset för **Årets Nanoföretag** delades under konferensen ut för andra året i rad. Vinnare blev coating-företaget **Applied Nano Surfaces**. Företaget är verksamt inom ytbehandling, sk. coating och har arbetat fram en teknik som reducerar friktion på olika typer av komponenter mycket bra och kostnadseffektivt.

- Vi är jätteglada för den här utmärkelsen. Det är kul att se att vårt arbete uppmärksammas även utanför den sfär som vi vanligtvis är verksamma inom, säger **Christian Kolár**, tillförordnad VD på Applied Nano Surfaces.

Förutom ett diplom mottog det vinnande företaget även en prisstatyett designad av **Cheryl Akner-Koler**, professor på konsthögskolan Konstfack.

De övriga nominerade företagen var **Disruptive Materials**, **Sol Voltaics**, **Spago Nanomedical** och **Polymer Factory**. Samtliga företag presenterade sina verksamheter på scenen för publik och den beslutsfattande juryn.

Årets NanoForum var den fjärde upplagan av konferensen. I år arrangerade SwedNanoTech NanoForum i samarbete med det europeiska nanonätverket **Nanotechnology Industries Association, NIA**. Moderator för konferensen var nätverkets direktör **Steffi Friedrichs**.

- Det var verkligen roligt att se och höra dessa unga och innovativa företagare som är entusiastiska och framgångsrika, sade Steffi Friedrichs om de nominerade företagens presentationer.

Under dagen hölls även en företagsutställning med ett femtontal utställande företag och organisationer. NanoForum avslutades med en reception där besökarna fick ytterligare möjlighet att mingla med deltagare, talare och utställare.

Bilder från NanoForum 2014. Foto: Anette Andersson

Applied Nano Surfaces blev Årets Nanoföretag 2014

För andra året i rad korades **Årets Nanoföretag** under NanoForum, en utmärkelse för att uppmärksamma ett ungt, innovativt företag med en tydlig nanoteknisk profil.

Vinnare blev det Uppsalabaserade företaget **Applied Nano Surfaces**. Företaget är verksamt inom ytbehandling, sk. coating och har arbetat fram en teknik som reducerar friktion på olika typer av komponenter mycket bra och kostnadseffektivt.

- Vi är jätteglada för den här utmärkelsen. Det är kul att se att vårt arbete uppmärksammas även utanför den sfär som vi vanligtvis är verksamma inom, säger **Christian Kolár**, tillförordnad VD på Applied Nano Surfaces.

Det var en jämn match mellan fem nominerade företag som alla fick möjlighet att presentera sin

Christian Kolár t.f. CEO, Applied Nano Surfaces. Foto: Anette Andersson

verksamhet på scenen under konferensen. Förutom det vinnande företaget var **Disruptive Materials**, **Sol Voltaics**, **Spago Nanomedical** och **Polymer Factory** nominerade för priset.

- Det är fantastiskt att få visa upp den bredd på svenskt nanoföretagande som de här nominerade företagen representerar, säger **Åsalie Hartmanis**, VD på föreningen **SwedNanoTech** som står bakom utmärkelsen.

Förra årets vinnare korades på NanoForum 2013 och blev det Stockholmsbaserade företaget **Nanologica**.

- Det var mycket roligt att bli uppmärksammas för vårt arbete att föra nanoteknologi till marknaden, säger **Adam Feiler**, CTO på Nanologica.

Vinnaren av Årets Nanoföretag 2014 korades av en jury bestående av **Björn O. Nilsson**, **IVA**, **Lillemor Svensson**, **Connect Öst**, **Claes Post**, **Almi Invest**, **Tord Lendau**, affärsutvecklare, Adam Feiler, Nanologica, **Anders Eliasson**, **Business Sweden**, och Åsalie Hartmanis, SwedNanoTech.

Nanomedicin och östersjösamarbete

Den 16 maj hölls två möten där vikten av samverkan och nätverkande för en konstruktiv nanoteknologiutveckling låg i fokus.

Det första mötet var *First Focus Seminar on Nanomedicin*, ett samarrangemang mellan **SwedNanoTech**, **NanoMedNorth** och **Swedish Medical Nanoscience Center**. Mötets tema var *nanomedicin: skilda tekniker, liknande marknad* och syfte var att stärka nätverket inom nanomedicinsektorn.

Under mötet presenterade ett flertal av NanoMedNorths medlemmar sina respektive verksamheter. Seminariet lockade ett trettiotal deltagare och var det första av flera kommande fokusseminarium.

Samma eftermiddag hölls även det första mötet i projektet **NanoScan**. Projektet har till syfte att kartlägga hur länderna runt **Östersjön** kan samarbeta för att industrin ska kunna dra största möjliga nytta av den nanoteknologiforskning som bedrivs.

Inom ramen för projektet ska styrkor och svagheter i regionen kartläggas och arbetet ska resultera i åtminstone en gemensam **Horizon 2020**-ansökning.

NanoScan finansieras av **Svenska Institutet** och pågår fram till det första kvartalet år 2015.

Nationell påverkansplattform för nanosäkerhet

SwedNanoTech och **NordMiljö AB** har fått **Vinnovas** uppdrag att skapa en *nationell påverkansplattform* för nanosäkerhet och nanomaterial inom **Horisont 2020**.

Syftet är att mobilisera svenska aktörer inom dessa områden, identifiera tema som är relevanta ur svensk synpunkt, formulera en nationell samsyn och skapa effektiva kanaler till **EU kommissionen** för att påverka kommande utlysningar inom Horisont 2020 (H2020) Nanoteknologi, avancerade material och produktion inför nästa utlysningsperiod (NMP 2016-2017).

Vanligt missförstånd om nano i kosmetika

Det rapporteras med jämna mellanrum om förekomsten av nanopartiklar i kosmetika. Inte sällan handlar det om negativt vinklade, bland rent felaktiga, reportage. En vanlig missuppfattning är att nanopartiklar i kosmetiska produkter kan tränga igenom huden och ta sig in i kroppen, menar Pär Svahnberg.

Den **3 april** höll **SwedNanoTech** i samarbete med **Folkuniversitetet** i Stockholm föreläsningen *Nano i kosmetika – bra eller dåligt?* Föreläsare var **Pär Svahnberg**, doktor i organisk kemi med över tjugo års erfarenhet av säkerhets- och kemikaliefrågor.

- Nanopartiklar som används i kosmetiska produkter är fysiskt för stora för att ta sig igenom hudens membran, berättar Pär Svahnberg. Nanopartiklar i kosmetika kan därför inte tas upp i kroppen genom att exempelvis smörja en kräm på huden.

Många ingredienser mindre än nano

Nanopartiklar i kosmetika kan förekomma i storlekar mellan en och hundra nanometer, oftast är de dock från tjugo nanometer stora och uppåt.

- En tjugo nanometer liten partikel kan tyckas vara väldigt liten men faktum är att det förekommer betydligt mindre ingredienser i kosmetiska produkter, berättar Pär Svahnberg.

Som exempel visar Pär upp en vanlig solskyddsprodukt där ämnet *titandioxid* i nanostorlek är en av ingredienserna.

- Den här solskyddsprodukten innehåller tjugofyra stycken ingredienser. Av dem är arton stycken betydligt mindre i storlek än nanopartiklarna av titandioxid, säger Pär Svahnberg.

Nanopartiklar i kosmetika går inte genom huden, berättar Pär Svahnberg.

Nano framförallt i nischprodukter

Användningen av nanopartiklar i kosmetiska produkter är fortfarande mycket begränsad och förekommer i princip bara i solskyddsprodukter. Det rör sig då om titandioxid som har smulats sönder till nanopartiklar i storlek tjugo till åttio nanometer.

Titandioxid fungerar som UV-filter som skyddar huden genom att reflektera skadlig strålning. Solskyddsprodukter räknas som en kosmetisk nischprodukt då det används under kortare perioder av året.

- Som konsument kan man få intrycket att nanopartiklar förekommer i kosmetiska produkter i stor utsträckning - det stämmer inte, säger Pär Svahnberg.

Titandioxid ofarligt naturligt mineral

Titandioxid är ett grundämne och hittas i jordskorpan i stor utsträckning. Det är även ett vitt pigment och har under lång tid använts för att framställa vit målarfärg.

Ämnet har använts i solskyddsprodukter under flera decennier på grund av sin goda förmåga att reflektera UV-strålning och är till och med godkänt som livsmedelstillsats.

[Till resten av artikeln](#)

NOTISER

Glo årtiondets cleantech-företag

Lundaföretaget **Glo AB**, ett företag som utvecklar nanotrådsbaserade lysdioder och har sitt ursprung i **Nanometerkonsortiet** vid **Lunds universitet**, anses som ett av årtiondets viktigaste cleantech-företagen i Europa.

Priset delades ut på tioårsjubilerande **European Cleantech Forum** i **Stockholm**, som arrangeras av **Clean Tech Group**, CTG.

- Det här är ett stort erkännande av hur betydelsefull vår avancerade teknologi kommer att vara för nästa generations LED-belysning och LED-displayer, säger **Lars Samuelson**, Chief Scientific Officer på Glo AB och professor vid Lunds universitet.

- Företagets teknologi är banbrytande när det gäller energieffektivisering och är ett tydligt exempel på hur europeisk akademisk forskning driver innovationer, säger **Richard Youngman**, VD för CTG i Europa och Asien.

Priset delades ut i Stockholms stadshus den 20 maj.

Disruptive Materials vann Nordic Cleantech Open

Medlemsföretaget **Disruptive Materials** krossade allt motstånd i **Nordic Cleantech Open**. Företagets VD **Mattias Karls** fick ta emot priset av Sveriges IT- och Energiminister **Anna-Karin Hatt**.

Nordic Cleantech Open, en arena för större investerare och professionella aktörer inom energi och miljö, arrangerades i år för tredje gången.

En internationell jury med 50 representanter ifrån multinationella företag och riskkapitalfonder utsåg Disruptive Materials som vinnare bland över 100 bidrag från hela Norden.

Disruptive Materials VD Mattias Karls och IT- och Energiminister Anna-Karin Hatt.

– Vi är väldigt glada och stolta över segern. Speciellt kul var att juryn består av ledande riskkapitalister och industriföretag som i och med segern ser stor potential i vår teknik och affärsmodell”, säger Mattias Karls.

Smarta elektroniksystem och grafen blir nya SIO

”**IKT elektroniska komponenter och system**” och ”**Grafen**” har blivit utsedda till nya strategiska innovationsområden.

”IKT elektroniska komponenter och system” har tagits fram i samverkan mellan **Acreeo Swedish ICT, Branschorganisationen Svensk Elektronik, Chalmers, KTH, LTU, PhotonicSweden** och **Swerea IVF**.

– Vi är många som arbetat hårt för att synliggöra svensk elektroniks betydelse och är förstas både stolta och glada. Vårt mål är att Sverige år 2025 är ett världsledande industriland inom praktiskt taget alla områden där vi är beroende av avancerad informations- och kommunikationsteknik för elektroniska komponenter och system, säger **Leif Ljungqvist** SIO-koordinator och VD för Acreeo Swedish ICT.

”Grafen” kommer under **Chalmers** ledning att sträcka sig över minst tre år och är budgeterat till 54 miljoner kronor per år.

Det strategiska innovationsprogrammet ska stärka kunskapsutbytet mellan branscher, etablera grafen som en ny svensk industri och ge svenska grafenbaserade produkter på marknaden inom tre år.

Källa: Acreeo Swedish ICT och Chalmers

Skånskt team analyserar risker med nanopartiklar

Forskare vid **Ergonomi och Aerosolteknik** har tillsammans med **Arbets- och Miljömedicin** och **Fasta Tillståndets Fysik** vid **Lunds universitet** fått 3,6 miljoner kronor av **AFA Försäkringar** för att undersöka exponeringen på fem arbetsplatser som hanterar nanopartiklar.

Målet med projektet är att skapa ny kunskap som kan leda till en säker användning av nanoteknologi.

Källa: Mentor Online

Kungapengar till miljösmart fysik

För sin forskning belönades **Emma Björk**, materialforskare vid **Linköpings universitet**, nyligen med ett stipendium på 100 000 kronor ur kung **Carl Gustafs** 50-årsfond.

Utsläpp av koldioxid är ett växande problem, men med hjälp av rätt katalysator kan den i stället omvandlas till användbara bränslen. Emma kanske har lösningen: supertunna porösa filmer av kiseldioxid förstärkta med metalljoner och nanopartiklar.

Källa: Linköpings universitet

Bästa LTH-avhandling livefilmade på atomnivå

Martin Ek disputerade i materialkemi och nanoteknologi under det gångna året och får nu **Färs & Frostas** forskningspris för särskilt framstående avhandlingsarbete vid **Lunds Tekniska Högskola**. Priset delas ut vid LTH:s examenshögtid på fredag. Förutom åran får Martin Ek 100.000:-.

– Utöver att det är en imponerande avhandling i sig, har han gett oss flera viktiga pusselbitar om hur nanotrådar växer. Han har också gjort stor nytta för den kreativa miljön inom nanometerkonsortiet, säger Martin Eks handledare **Reine Wallenberg**, professor i fasta tillståndets kemi.

Källa: Linköpings universitet

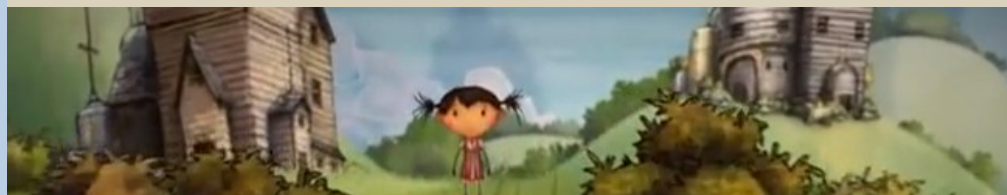
Flytta ihop!

I sin krönika i **Forska!Sverige** reflekterar professor **Göran Hansson, Karolinska**

Institutet, om Sverige som kunskapsnation. Det räcker inte med att förvalta en god tradition för att bibehålla en stark ställning. Det gäller att fokusera resurserna och bli sambo med andra forskare.

[Läs hela krönikan](#)

MEDIAKLIPP

Vet du vad nano betyder?

I det här korta klippet får du se en glimt av vad nanoteknologi är och hur tekniken kan användas. Klippet är 03:54 minuter långt.

[Till klippet](#)

EVENT

Invitation to SWII's Innovative Smart Materials Networking Conference (ISMC)

October 2, 2014, Starling Hotel @ EPFL, Lausanne, Switzerland

The high technology platform **Swiss-Swedish Innovation Initiative** (SWII) was launched by Switzerland and Sweden in October 2012. Innovative Smart Materials Networking Conference will match the most R&D intensive Swiss & Swedish MNEs, SMEs & academia with the goal to launch joint market oriented R&D projects.

Prioritized thematic areas for joint Swiss-Swedish R&D projects within Smart Materials are:

1. Materials for Health Care Applications
2. Hard and Soft Coatings
3. Materials for Light Weight Structures & Engineered Materials
4. New Metallic Materials

Does ISMC sound interesting? Then sign up today!

WHEN: October 2, 2014

WHERE: Starling Hotel @ EPFL, Lausanne

REGISTRATION: swii.org.

OTHER INFORMATION: If you are an SME with interest in giving an elevator pitch, contact Maja Zoric, Project Manager, Business Sweden (Maja.Zoric@business-sweden.se or +43 664 235 15 23).

Swedish SMEs may apply for travel grants. For more information, please contact Elisabet Nielsen, National Co-Ordinator Eureka, Vinnova (+46 8 473 3107 or elisabet.nielsen@vinnova.se).

[Read more and sign up](#)

PÅVERKA!

NANoREG – från snack till verkstad

**Vill du och ditt företag påverka riktlinjer och reglering kring nanomaterial?
Engagera dig i NANoREG!**

NANoREG syftar till att ta fram en gemensam europeisk strategi och gemensamma regulatoriska tester för nanomaterial.

Över 60 partners och ett stort antal övriga intressenter samarbetar för att identifiera de mest relevanta aspekterna kring miljö, hälsa och säkerhet och komma fram till en gemensam uppsättning av standardiserande testmetoder för nanomaterial. Efter ett första år av testning och forskning tar projektets andra fas, *kommunikation och samverkan*, vid.

Utgångspunkten är att lyssna av industrins behov, då det är industrin som i slutänden kommer att förhålla sig till denna reglering. Medlemmarna i **NANoREG Industry Consulting Committee** (NICC) kommer att få möjlighet att kommentera dokumenten innan slutsatserna läggs fram som rekommendation till tillsynsmyndigheter.

Det finns tre olika sätt för företag att engagera sig i projektet, med varierande egen insats och tillgång till information/påverkansmöjligheter:

- **I³A**: Interested Industry and Industry Association
- **NICC**: NANoREG Industry Consultation Committee
- **VCP/WG**: Value Chain Project/Working Group

De olika nivåerna beskrivs i på projektets webbplats www.nanoreg.eu.

Är du intresserad av att vara med och påverka, mejla **Åsalie Hartmanis**, asalie.hartmanis@swednanotech.com, eller kontakta NANoREGs industrikoordinator, Dr **Volker Bachmann**, bachmann.volker@baua.bund.de

SwedNanoTech kommer att anordna en NANoREG-workshop under hösten 2014.

Behövs ett EU-register över nanoprodukter?

Gör din röst hörd!

Europeiska kommissionen har inlett ett samråd kring hur man fortsättningsvis ska hantera register av nanoprodukter på EU-nivå.

Kommissionens konsekvensutvärdering som ligger till grund för samrådet identifierar ett antal olika möjligheter, från att göra ingenting, via riktlinjer till de medlemsstater som vill införa nationella nanoregister (som redan skett i Frankrike), till ett formaliserat EU-register.

Du, ditt företag eller institution kan delta i samrådet - alla intressenter är välkomna!

Via länken nedan hittar du bakgrundsinformation, relevant dokumentation och svarsformulär.

Sista svarsdag är den **5 augusti**.

[Mer information](#)

FRÅN KANSLIET

På gång i föreningen

Tre intensiva dagar med nanoteknologi i Stockholm! Det blev resultatet av ett flertal sammanfallande möten där nanoteknologi var den gemensamma nämnaren.

Föreningens årsmöte, NanoForum 2014, fokusseminarium om nanomedicin samt uppstart av projekt NanoScan. Allt hände under tre på varandra

följande dagar i maj. Snacka om nanoteknologi i fokus! Men det slutar inte där. Nu förbereder vi inför höstens event.

Den **25 september** intar vi **Näringslivets Hus** i Stockholm. Genom samarbetet med **IKEM** sätter vi på nytt fokus på nanoteknikens möjligheter och utmaningar. Målgruppen är industrier som kommer att använda nanoteknik för att spetsa sina kunderbudanden, som byggindustrin, kemiindustrin, livsmedelsindustrin, läkemedelsbranschen och tillverkningsindustrin. Era potentiella kunder, med andra ord. Kom och träffa dem i Stockholm och diskutera hur vi tillsammans kan bidra till ett konkurrenskraftigt Sverige!

Boka redan nu in dagen och anmäl dig på www.ikem.se.

Den **13 - 14 oktober** är **Lund** huvudstad för alla oss som jobbar på nanonivån, och för dem som ser möjligheterna i att börja! Tillsammans med **Nanometerkonsortiet** och **Enterprise Europe Network** arrangerar vi **NanoForum: Connect**, ett nordiskt event med både populärvetenskap och matchmaking. Det blir två konstruktiva dagar med fokus på samarbete kring energi, hållbara städer och life science.

Nya medlemmar

Vi önskar **Spectral Solutions**, **Spago Nanomedical**, **Applied Nano Surfaces** och **Disruptive Materials**, som företagsmedlemmar, hjärtligt välkomna till **SwedNanoTech!**

Har du en nanonyhet?

Ögon och öron håller vi öppna så mycket vi bara kan men det är det svårt att hålla koll på allt! Har du sett något **intressant som händer** på nanoteknikområdet? **Tipsa oss med ett mail!**

Det kan vara ett bra **YouTube-klipp** om nanoteknik eller kanske en **TED-föreläsning**, ett möte i Sverige eller utomlands som du tycker fler behöver känna till, eller varför inte företagets senaste **pressrelease**.

Maila ditt tips till info@swednanotech.com

Kalendarium

23 - 24/6

Graphene Week 2014
Chalmers, Göteborg

25/9

Utbildningsdag om nanoteknologi
Näringslivets Hus, Stockholm

2/10

SWI's Innovative Smart Materials Networking Conference (ISMC)
Starling Hotel, Lausanne, Switzerland

13 - 14/10

NanoForum: Connect
Scandic Star, Lund

SwedNanoTech

Nätverket för svensk nanoteknik
Grev Turegatan 14, Box 5073,
102 42 Stockholm

Telefon: 08-679 50 22

Webbsida: www.swednanotech.com

E-post: info@swednanotech.com

